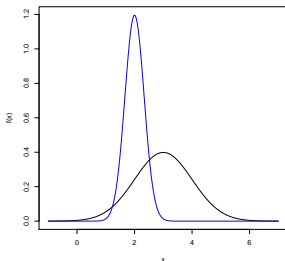
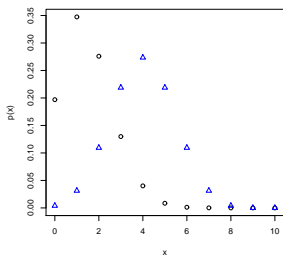

Centralt begreb: stokastisk variabel (benævnes ofte X).

En tilfældig variabel hvis værdi vi ikke kender på forhånd. For at kunne regne på X har vi behov for angive sandsynligheder for de mulige udfald af X .

F.eks. binomial fordelingen (heltallig) eller normalfordelingen (kontinuert):

Plot viser sandsynlighedsfunktioner/sandsynlighedstætheder for de to fordelinger ($b(10, 0.15)$, $b(8, 0.5)$, $N(2, 1/9)$, $N(3, 1)$)

Middelværdi og varians

Middelværdi (forventet værdi) $\mathbb{E}X$ (μ) er den vægtede sum af X 's mulige udfald med vægte givet ved sandsynlighederne for udfaldene.

Middelværdi 'center' for X 's fordeling.

Varians $\text{Var}X$ (σ^2) er den forventede værdi af de kvadrerede afvigelse mellem de enkelte udfald af X og X 's middelværdi.

Variansen mål for hvor meget X varierer.

Spredning/standardafvigelse $\sigma = \sqrt{\text{Var}X}$.

$\bar{X}$ og s^2 empirisk middelværdi og varians.

Når antal observationer n stort vil $\bar{X}$ og s^2 tilnærme sig den teoretiske middelværdi μ og varians σ^2 . Dvs. $\bar{X}$ og s^2 er *estimer* af μ og σ^2 .

Fundamentalt resultat: hvis n er stor vil $\bar{X}$ tilnærmelsesvist være normalfordelt med middelværdi μ og varians σ^2/n .